

שאל

אביך ויגידך

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:16

יציאת השבת: 18:12

י"ז אדר א' תשע"ו

גיליון מס' 256

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

להתחזק במצות הצדקה

"ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם" (ל, יב).

אמרו חז"ל כי כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים וממילא הצדקה היא סגולה להיושע מכל הצרות.

ובזה מובן מדוע הצדקה מקרבת את הגאולה, כי מראים בכך שמרחמים זה על זה, והדבר מעורר רחמי שמים להושיענו מכל צרותינו ולגאול אותנו.

והנה דור זה אשר קרוב הוא אל הגאולה, צריך ביותר להתחזק במצות הצדקה, ולא זו בלבד שמועילה צדקתו לכלל, אלא גם לפרט - לנדיב עצמו.

שכן נאמר "וצדקה תציל ממות" (משלי י), ואמרו חז"ל כי יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית (ויקרא רבה לד ח).

בפרט כאשר בעוונותינו הרבים תחזינה עינינו בהרבה אסונות וקרבנות וכולם כיום בחזקת סכנה.

על כן חזק ונתחזק להרבות בצדקה ותמיכה ומן השמים ירחמו להושיענו במהרה. אמן כן יהי רצון.

ובזה מובן הפסוק: "ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם" - שצריכים לתת כופר נפש פרטי אשר מועיל הוא גם לכלל ומביא לעת "פקוד אותם", לקרב עת פקודה - הוא זמן הגאולה, ככתוב "הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת" (תהלים פ).

[וזהו "בפקוד אותם" - בשביל שיפקוד אותם, ככתוב "ברחל בתך הקטנה" שפירושו בשביל רחל, וכמו כן כאן, יתנו צדקות וכופר נפש "בפקוד אותם" - בשביל פקוד אותם].

נועם התורה

1. איזו מילה נקראת מהתחלה לסוף וההיפך ומה זה בא לרמז? (ל', י"ב בעל הטורים)
המילה "ונתנו", ללמדנו שכל מה שהאדם נותן לצדקה יחזור אליו ולא יחסר לו כלום.
2. "זה יתנו עשרים גרה..." מה פירוש המילה "גרה"? (ל', י"ג רש"י)
גרה לשון מעות, כל אחד נתן עשרה גרה שזה מחצית השקל של עשרים גרה.
3. מאיזה גיל מצווים בני לתת תרומת מחצית השקל? (ל', י"ד)
מבן 20 שנה ומעלה, כל יוצא צבא.
4. מהי קידה? (ל', כ"ד רש"י)
שם של שורש עשב ובלשון חכמים - קציעה.
5. איזה סם מסמני הקטורת ריחו רע ומה זה בא לרמז? (ל', ל"ד רש"י ו ש פ ת י ח כ מ י מ)
החלבנה ריחה רע ומנה אותה בין הקטורת, לומר שפושעי ישראל יהיו נמנין עמנו בתפילה. שה' יראה שגם אלה חוזרים בתשובה וירחם עלינו.
6. מה עונשו של אדם שעשה קטורת להריח בה? (ל', ל"ח)
איש אשר יעשה קטורת להריח בה ונכרת מעמיו.
7. מי נקרא חרש אבן ומי נקרא חרש עץ? (ל"א, ה' רש"י)
חרש אבן זהו אומן וחרש עץ זהו נגר.
8. מי הם שני האנשים שניצחו על מלאכת המשכן? (ל"א, י"ג רש"י)
בצלאל בן אורי ואהליאב בן אחיסמך.
9. "ואת המנורה הטהורה". וכי שאר הכלים לא היו טהורים? (ל"א, ח' רש"י ושפתי חכמים)
ללמדנו שהמנורה היתה עשויה מזהב טהור מזוקק, ואין הכוונה שהזהב טהור מטומאה.
10. מדוע נסמך עניין שמירת השבת לעניין מלאכת המשכן?
(ל"א, י"ג רש"י)
ללמד שאע"פ שיהיו רדופין חרזין בזריזות מלאכת המשכן, ידעו שאין לדחות את השבת מפני מלאכה זו.
11. מניין למדנו בפרשה שאין מוקדם ומאוחר בתורה? (ל"א, י"ח רש"י)
שמעשה העגל קדם למלאכת המשכן ובפרשה נכתבה מלאכת המשכן לפני מעשה העגל.
12. מה ביקשו העם מאהרון כשראו שמה בושש לבוא? (ל"ב, א')
"קום עשה לנו אלוהים אשר ילכו לפנינו".
13. מדוע ביקש מהם אהרון דווקא את תכשיטי הנשים ומה קרה באמת? (ל"ב, ב' רש"י)
אהרון אמר בליבו שהנשים והילדים חסים על תכשיטיהם ועד שיסכימו להביאם משה כבר יגיע, אך הם לא המתינו ופרקו מעל עצמם.

האיבר החשוב ביותר

יום אחד ישבתי עם משפחתי בסעודת השבת, פנתה אלי אימי ושאלה: "ביתי, האם את יודעת מה האיבר החשוב ביותר אצל האדם...?"

לא היתה לי תשובה באותו הרגע, ובמרצת הזמן הייתי חושבת ומנסה למצוא את התשובה.

כשהייתי צעירה אהבתי מוסיקה, חשבתי שהצליל הוא הכי חשוב עבורנו, אז עניתי: "האוזניים, אמא, הן האיבר הכי חשוב בגוף.."

ואמא השיבה לי: "לא בתי, יש אנשים חרשים והם מסתדרים היטב, המשיכי לחשוב.."

חלפו שנים, התחתנתי ונולדו לי ילדים, גיליתי שצריך לפקוח עליהם שבע עיניים והייתי בטוחה שמצאתי את התשובה הנכונה: "הראייה, אמא, הכי חשובות בגוף האדם הן העיניים.."

היא הסתכלה עלי ואמרה: "את לומדת מהר, אך התשובה לא נכונה, יש אנשים עיוורים בעולמנו והם מסתדרים מצוין, המשיכי לחשוב.."

עשיתי כדבריה והמשכתי לחשוב על החידה שהציבה אמי בפני.

מוח, לב, בטן, בכל פעם שחשבת שהגעתי לתשובה הנכונה, אמי לא הסכימה עם דברי..

יום אחד סבי נפטר, כולנו היינו עצובים מאד.

באותו רגע, ניגשה אלי אימי ושאלה: "את עדיין לא יודעת את התשובה לחידה, בתי היקרה...?"

הייתי המומה מהתזמון של אמי, "עכשיו זה כל-כך חשוב?" שאלתי בפליאה.

היא הסתכלה עלי כמו שרק אמא יודעת, ראיתי את הדמעות בעיניה וחיבקתי אותה חזק, כשהיא נשענת עלי, אמרה לי: "חמודה שלי, החלק הכי חשוב בגוף האדם, הוא הכתף.."

"בגלל שהיא מחזיקה את הראש שלנו?" שאלתי מבולבלת.

"לא", ענתה אמי בלחש, "בגלל שהכתף תומכת בראשו של אהובנו בזמנים הקשים שלו.."

לא אחת אנו נמצאים בתקופות לא נעימות במהלך חיינו, תקופות בו אנו צריכים תמיכה, הקשבה וכתף להישען עליה אך לפעמים אנו אלו שצריכים לתת את הכתף שלנו, לתמוך ולעזור, להקשיב ולתת למשפחתנו וחברנו יש לכולנו

14. ה' אמר למשה "לך רד" למה התכוון ומדוע? (ל"ב, ז' רש"י)
לך רד מגדולתך, כי את הגדולה נתתי לך בשבילם אך הם חטאו בעגל.

15. מה הקושי והתירוץ במילים "ועתה הניחה לי...ואכלם" (ל"ב, י' רש"י)

הקושי: לא שמענו שמשה התפלל עליהם, אז מדוע ה' אומר לו הניחה לי? התירוץ: ה' פתח למשה פתח והודיעו שזה תלוי בתפילתו עליהם.

מה? (ל"ג, י"ג, ט"ז רש"י)
הבקשה הראשונה- "והודיעני נא את דרכיך"- מה השכר שאתה נותן למוצא חן בעיניך.
הבקשה השנייה- שלא ישרה שכינתו עוד על אומות עובדי אלילים.

19. מדוע מצווה ה' את משה "ואיש לא יעלה עמך" כשעלה להביא לוחות שניים?

כיון שהלוחות הראשונים ניתנו בקולות ובהתקלות של העם ואז שלטה בהן עין רעה, לכן אין לך יפה מן הצניעות.

20. מדוע נאמר בי"ג מידות הרחמים פעמיים ה', ה' (ל"ד, ו' רש"י)
מידת הרחמים היא אחת לפני החטא ואחת לאחר שיחטא וישוב בתשובה.

21. מהו מסווה, מתי היה משה שם אותו ומתי מורידו?

מסווה הוא בגד הניתן כלפי הפרצוף. כשמשה דיבר עם ה' הסיר את המסווה מפני כבוד השכינה. דיבר עם בני"א את דברי ה' היה בלי המסווה וכשסיים לדבר שם אותו שלא יהנו מזיו פניו.

16. א. מי אמר "מי לה' אלי" ומי בא אליו? (ל"ב, י' רש"י)
ב. מי עוד אמר זאת?
א. משה אמר זאת ובני לוי נאספו אליו שלא חטאו בעגל.
ב. מתתיהו כהן גדול כשנלחם ביוונים.

17. מניין למדים שא"י גבוהה מכל הארצות? (ל"ג, א' רש"י)
שה' אמר למשה לך עלה מזה... אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב.

18. מהן שתי הבקשות שביקש משה

הלימוד בעלון מוקדש

לרפואתם השלמה והמהירה של
הרב לוי בן שלום, שולמית בת שלום

לזיווג הגון

הילה מיכל בת שמחה, הודיה בת שמחה מימי

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

אברים חשובים מאד אשר מסייעים לנו במהלך החיים, אבל החוזק שלנו כעם הוא לדעת לעזור לחבר, לעזור לאדם שצריך אותך ברגעים הקשים שלו, זו הייחודיות של העם שלנו ברגעים קשים אנו פושטים את הכתף שלנו לאנשים קרובים ואפילו לאנשים שלא הכרנו..

תמשיך להושיט את הכתף שלך לאחר, תמשיך לומר מילה חמה, עידוד או סתם חיוך, הכתף שלך אמנם מחזיקה לך את הראש אבל היא יכולה להחזיק אדם שלם תן כתף ותקבל כתף ענקית מבורא עולם, כתף לחיים טובים וארוכים.

חיזוק יומי